

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

ZA NEKAJ VEČ KOT
NA DAN DOBIVATE
2c "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izveniš sobot,
nedelj in praznikov).
:: Čitajte, kar Vas zanima ::

Telephone: CHelsea 3-1242

Recreated as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 277. — Štev. 277.

NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 11, 1940—SREDA, 11. DECEMBRA, 1940

Volume XLVIII. — Letnik XLVIII.

HITLER HOČE UNIČITI DEMOKRACIJE

ZGRAŽAL SE JE PROTI KAPITALIZMU ... AKO JE NEMCIJA PREMAGANA, POMENI TO NE SAMO KONEC NACIJZMA, PAČ PA KONEC NEMŠKEGA NARODA ... SAMO VREME JE ZADRŽALO VPAD V ANGLIJO

Včeraj popoldne (ob 5 zjutraj po newyorškem času) je Adolf Hitler v Rheinmetall Brosig municijski tovarni v predmestju Berlina v svojem govoru (poldrugo uro trajajočem) pred 12.000 delavci rekel, da se v sedanji evropski vojni bi je boj med demokratskim kapitalizmom in totalitarnim socializmom in da bo v tej vojni ta ali oni sistem uničen.

Govorniški oder so delali tri dni in okoli njega so za okrasje bili postavljeni vsakovrstni topovi v raznem stanju izdelave. Govoril je zmirno in ni objavil nikakega političnega ali vojaškega načrta, ki ga je pripravila njegova vlada.

Kar je govoril, je bilo v prvi vrsti namenjeno delavcem, katerim je skušal neslikati razmere, v katerih žive, kar najbolj rožnate ter jim hotel dokazati, da morejo biti take delavske razmere samo pod vlado, kateri on načeluje.

Obsojal je Anglijo in Ameriko

"Narod ni najvažnejši del, za katerega se je treba boriti," je rekel. "Odločilne važnosti je, da živi nekaj sto velekapitalistov, ki imajo v svoji posesti tovarne in njihove zaloge in tako vodijo narod. Za širne mase se niti najmanj ne zmenijo, ali pa samo ob volitvah. Drugače pa se za življenje širših mas sploh nič ne zmenijo."

Narodni socializem pa je Hitler povzdigoval do neba ter o njem trdil, da se zanima za vse razrede in da rojstvo za nastop vlade nima več nobene pomena. Sam sebe je postavil za zgled ter rekel:

"Nisem niti odvetnik, pa sem vendarle vaš voditelj!"

Rekel je, da so na najvišjih mestih v vladi možje, ki so nekoč bili delavci in da je v armadi več tisoč častnikov, ki so

bili nekoč prostaki.

"Popolnoma sem prepričan, da pomeni konec, ako smo premagani v tej vojni," je nadaljeval Hitler. "Ne bo samo konec konštruktivskega nacijskega dela, temveč tudi konec nemškega naroda. Nahajamo se v resnici sredi bojev, v katerih je na kocki mnogo več kot pa samo zmaga ene ali pa druge države. V resnici je to vojna enega sveta proti drugemu."

Hitler se bori proti celemu svetu

"V tem boju stojim proti celemu svetu kot zastopnik onih, ki nimajo nič. Nikdar nisem priznaval pravice onim, ki so si kaj prisvojili s silo. In nikdar ne morem priznati pravice onim, ki so si kaj prilastili, kar je bilo naše."

"Dva sveta sta, ki si stojita nasproti. In drugi imajo prav, ko pravijo: S tem svetom se ne moremo pobotati. Borijo se za zlato podlago. In to razumem, ker imajo dovolj zlata. Nas so oropali zlata in ga iz nas izsilili. Naše zlato pa je nemška produktivna sila. In s tem zlatom morem premagati vsako drugo silo na svetu."

Glede poteka vojne z Anglijo je rekel:

"Hotel sem napasti jeseni, toda hotel sem imeti lepo vreme. Nemški narod se zaveda, da je boljše počakati, da pride pravi čas, potem pa vdarimo, da si prihranimo žrtve. In rajše sem počakal in prihranil žrtve."

"Počakali bomo čas, ko bo pamet zmagala ... In naj se zgodi karkoli, nazadnje bo Nemčija zmagala."

"Mojem besednjaku ni bode kapitulacija. Ne maram vojne; če mi pa je vsiljena, se bom bojeval do zadnjega diha."

ALBANSKI UTAŠI PROTI ITALJANOM

Kot pravi poročilo iz Strug v Jugoslaviji, albanski ustaši severno od Argyrokastrona zelo ovirajo italjansko armado pri umikanju proti severu, vsled česar se je mnogo italjanskega vojaštva iz Porto Palerno s ladjami odpeljalo v Valono. Laška armada, kot pravi nadaljnje poročilo, se vsled albanskih ustašev sploh ne more umikati po cesti iz Delvina proti severu.

GRKI NADALJUJEJO OFENZIVO

Iz Aten poročajo, da je grška armada pričela močno ofenzivo na celi 120 milj dolgo fronti in hoče s tem uničiti celo laško bežečo armado, predno bo moglo poseči v boj 80.000 laških vojakov, ki so se zadnje dni izkrcali v Draču.

Sveže italjanske čete so se že napotile po dolini reke Skumbi in se hočejo združiti z umikajočo se laško armado v bližini Elbasana.

Grško vrhovno poveljstvo pa je popolnoma uverjeno, da bo mogoče razbiti italjansko armado, predno se bo mogla postaviti in zopet postaviti v bran.

Japonska svari Ameriko

V razgovoru o svetovnih problemih je japonski vnanji minister Josuke Macnoka rekel:

"Mir med Ameriko in Japonsko ni samo moje upanje, temveč moja molitev."

Odkrito pa je rekel, da ta molitev ne bo vslišana, ako se bodo Združene države vmešale v zadeve Daljnega Istoka in posebno, če bodo ameriške bojne ladje zasidrane v Singapuru.

"V slučaju, da bi se singapurskega pristanišča posluževale angleške in ameriške bojne ladje, bi to postalo veliko zanimanje za Japonsko. Za sedaj take možnosti še nimam v svojih mislih, zato tudi ne mislim na to, kaj bi Japonska v tem slučaju storila."

Dodal je tudi, da Japonska zelo nejevoljno gleda, ko Združene države pomagajo maršalu Čankajseku, vsled česar se bo bojna samo podaljšala.

ANGLEŽI PREBILI LAŠKO ČRTO

Angleški ministrski predsednik Winston Churchill je večeraj v poslanski zbornici sporočil, da je angleški armadi v ponedeljek pri napadu na utrjene italjanske postojanke pri Sidi Barabiju uspelo prodreti do sredozemske obali med Sidi Barranijem in Bagbagom. Iz tega je razvidno, da je odrezana italjanska armada, ki je dospela že pred več meseci do Sidi Berranija.

Angleški glavni stan v Kairi v Egiptu tudi naznanja, da je bilo do večeraj vjetih nad 4000 Italjanov; zaplenjenih je bilo tudi več lahkih tankov ter raznega drugega vojnega materiala. Skupno z armado na kopnem so napadle Italjane pri Sidi Berraniju tudi vojske ladje in aeroplani.

Angleški aeroplani so v ponedeljek in torek napadli vsako laško letališče od Deranija do Sidi Berranija in je bila na njih povzročena velika škoda. Aeroplani tudi neprestano bombardirajo koncentracije laških armad.

Uničenih je bilo tudi 18, ako ne 20 laških aeroplanov, medtem ko so Angleži izgubili samo tri.

Slabo vreme ovira boje v Angliji

Včeraj angleški aeroplani niso napadli Londona. O nekaterih manjših zračnih napadih pa poročajo z vzhodne angleške obali. Tako Angleži kot Nemci pravijo, da boje v zraku zelo ovira slabo vreme.

Jugoslavija bo podpisala pogodbo

V Budimpešti je bilo uradno naznanjeno, da je danes (v torek) na povabilo jugoslovanske vlade odpotoval v Beograd vnanji minister grof Stefan Csaky, ki bo ostal v Beogradu dva dni.

Politični krogi zatrjujejo, da njegov obisk ne bo samo služil medsebojnemu interesu, temveč bo tudi utrnil mir v balkanskih deželah. Časopisje osiše zelo povdarja mirovni pomen tega obiska.

Madžarsko časopisje pravi, da bo podpisana prijateljska pogodba med Madžarsko in Jugoslavijo, toda pri tem navaja samo tozadevne članke v nemških, italjanskih in hrvaških listih. Uradno pa o tem ni bilo poročano.

Beograd si je nadel praznično lice, ko pričakuje prihod madžarskega vnanjega ministra grofa Stefana Csakya, ki bo prišel v sredo ob 9. dopoldne.

Medtem ko jugoslovansko

časopisje povdarja veliko politično važnost Csakyjevega obiska, pripravljajo vladni in diplomatski krogi velike sprejeme in bankete za madžarskega vnanjega ministra.

Grof Csaky se bo nastanil v vihi blizu kraljeve palače. Na železniški postaji ga bodo sprejeli ministrski predsednik Dragiša Cvetković, vnanji minister dr. Cincar-Marković in ministrski podpredsednik dr. Vladimir Maček.

Med zajtrkom in kosilom bosta grof Csaky in Cincar-Marković razpravljala o prijateljski pogodbi med obema državama.

V sredo (t. j. danes) bo grof Csaky gost kraljevskega namestnika kneza Pavla, v četrtek pa bosta grof Csaky in Cincar-Marković podpisala prijateljsko pogodbo.

Grof Csaky se bo vrnil v Bukarešto v četrtek ponoči, ali pa zgodaj zjutraj v petek.

STAVKA ŽAGARJEV OB ZAPADNI OBALI

Devet tisoč delavcev zahteva višje plače. — Štrajk ni usoden le za lesno industrijo, pač pa tudi za obrambni program.

Iz Tacome v državi Washington poročajo, da je v severozapadnem delu Združenih držav nehala obratovati petindvajset velikih žag. Najmanj devet tisoč delavcev je zaštrajkalo, ki pravijo, da se prej ne vrnejo na delo, dokler jim kompanije ne zvišajo plač.

Žagarji spadajo k Lumber and Saw Mill Workers uniji (AFL). Doslej so imeli na uro 62 in pol centa, zdaj pa zahtevajo 70 centov na uro in tedni plačanih počinke.

Štiri žage v Tacomi so nehale obratovati prejšnji petek, dočim jih je bilo dvajset, ki prej zaprtih. Pet žag počiva v Everettu, ena pa v Snoqualmie. V bližini Tacome so zaprti tri velike gozdarske kempe.

V državi Washington so že pred dvema mesecema izbruhnili manjši štrajki žagarjev in gozdarjev ter so se razširili tudi na državo Oregon.

M. J. Nuckey, poslovodja industrijalnega konferenčnega odbora, je rekel, da ima odbor več vojnih naročil ter da vsled štrajka ni prizadeta le lesna industrija, pač pa tudi narodnoobrambni program.

Zastopniki unije in delodajalcev so nedavno konferirali v Washingtonu z zastopniki delavskega departamenta. — Konferenca ni imela nobenega uspeha.

le malokomu posreči. Reveži stanujejo v svojim polomljenih karah in prosijo miloščin.

Problem je postal tako resen, da se bo morala baviti z njim zvezna vlada.

Običajno so se rekrutirali delavci - selivci iz farmskega prebivalstva, zdaj pa prihajajo iz velikih mest.

Mrs. Roberta Williams, uradnica Travelers Aid Society v New Yorku, je izjavila:

— Že zdaj je število delavcev-selivcev ogromno. Po koncu vojne bo v Ameriki toliko delavcev brez stalnega bivališča kot jih ni bilo nikdar prej. Na tisti čas se moramo že zdaj pripraviti.

FORD JE ŠE VEDNO NASPROTNIK VOJNE

Avtni magnat ni v petindvajsetih letih spremenil svojih nazorov. — V vojni ni nihče na dobičku, pač pa vsi izgube. — Močna mornarica—prvi pogoj.

Bilo je 4. decembra, leta 1915.

Na pomolih v Hoboken, New Jersey, se je zbrala večtisočglava ljudska množica in nazdravljala mirovni misiji na krovu parnika "Oscar II."

Največja pažnja je bila pa seveda posvečena Henryju Fordu, sprožitelju te ideje. Na svojo lastno pest je nameraval končati vojno, o kateri je po vsej pravici domneval, da bo kmalu objela ves svet. Takrat je bil Fordov cilj: — Do božiča morajo biti strehni jarki prazni, vojaki pa doma pri svojih družinah.

Po petindvajsetih letih ni Ford niti za las spremenil svojih nazorov o škodljivosti vojne. Njegova mirovna misija pred petindvajsetimi leti, ki ga je veljala 400 tisoč dolarjev, se je sicer izjalovila, toda izkušnje tistega izjalovljenja so za Forda baje več vredne kot milijon dolarjev.

— Pri tisti priliki, — pravi Ford, — sem dognal, kar sem hotel dognati, namreč vzroke vojne. Vojni požar zaneti par lakomnikov, ki hočejo z izdelovanjem vojnega materiala obogateti. Tako je bilo v svetovni vojni, pa tudi danes ni drugače. In tako bo tudi v prihodnjih vojnah, dokler ne bodo narodi spoznali, da so slepo orodje v rokah nekatere ljudi, ki so se povzpeli k moči ter se s pomočjo nasilja vzdržujejo na svojem stališču.

Ford je prepričan, da z vojno ni mogoče ničesar pridobiti, pač pa vse izgubiti. Ford bi najraje poveril Združenim državam vlogo izkušenega in previdnega brata, ki bi vse druge prepričal o brezkoristnosti vojne.

Ford je prepričan, da z vojno ni mogoče ničesar pridobiti, pač pa vse izgubiti. Ford bi najraje poveril Združenim državam vlogo izkušenega in previdnega brata, ki bi vse druge prepričal o brezkoristnosti vojne.

Ford je prepričan, da z vojno ni mogoče ničesar pridobiti, pač pa vse izgubiti. Ford bi najraje poveril Združenim državam vlogo izkušenega in previdnega brata, ki bi vse druge prepričal o brezkoristnosti vojne.

MONTAŽNE TOVARNE NA SRED. ZAPADU

Avtne tvornice bodo izdelovale dele za letala, ki jih bodo pozneje sestavljali v velikih tovarnah, kjer bo zaposlenih 20 tisoč delavcev.

Načrt, da bo tudi avtna industrija prispevala svoj delež k gradnji letal, se bliža vresničevju. Te dni je bilo sporočeno, da bodo avtne tovarne zgradile v Kansas City, Mo., in v Omaha, Nebraska, velike montažne naprave, v katerih bodo ustavljali letala iz posameznih delov. Napravi bosta izgotovili na leto 2400 bombnikov.

Zapadno od Mississippija bodo zgradili dve nadaljni montažni napravi z letno produkcijo 1200 letal. Druge letalske tvornice bodo neoziraje se na to izvrševale običajna naročila.

Predno se bo začela produkcija v takem obsegu, bo pa poteklo najmanj petnajst mesecev.

Montažno delavnico v Kansas City bo zgradila North American Aviation Corporation, delavnico v Omaha pa Martin Company v Baltimore, Md. Veljati bosta po dvajset milijonov dolarjev, vsaka bo pa imela zaposlenih od 20 do 24 tisoč delavcev. Letna produkcija štirih montažnih naprav bo predstavljala vrednost tisoč milijonov dolarjev.

Letalsko industrijo ogrožajo štrajki, vsled katerih je v nevarnosti ves narodno-obrambni program.

Tudi Republic Steel bo povečala tovarne

Republic Steel Corporation bo sledila vzgledu Bethlehem Steel in bo povečala svoje tovarne Na ta način ji bo mogoče povečati letno produkcijo jekla za 50 tisoč ton.

Ford je prepričan, da je varnost Združenih držav odvisna od mogočne mornarice, ki bo dovolj močna za izvajanje policijske oblasti na obeh oceanih. Nedavno je začel v svoji tovarni v Red River vezbati mehanike za mornarico.

Ford nikdar ni izgubil poguma, pač pa vedno zre za zapuščanjem v bodočnost. Nada se resničnega miru in velike prosperitete, ko bo človeštvo spoznalo vse produktivne možnosti zemlje.

— Zemlje je za slehnega dovolj, — pravi. — Samo pomislimo, koliko je še neizrabljene. Nerabljeno zemljo bi bilo treba tako visoko obdlačiti, da bi je noben lastnik ne mogel obdržati.

Glede mirovne ladje in mirovne misije pravi Ford: — Pravzaprav nismo bili prepričani, da bo vojna kar v hipu končana in da bodo vojaki že za božič doma. To skoro ni bilo mogoče. Hoteli smo pa sklicati v kakšni nevtralni državi mirovni kongres, ki naj bi tako dolgo zboroval, da bi bil mir zopet ustanovljen.

Med onimi, ki je takrat želel Fordu na pomolu dosti sreče in uspeha, je bil tudi William Jennings Bryan, ki je šest mesecev kasneje odstopil kot ameriški državni tajnik. Na pomolu je bil tudi Thomas A. Edison, slavni iznajditelj. Na krovu parnika je bilo 140 oseb, med njimi 40 časnika.

Ford je ostal pri ekspediciji do 24. decembra, nakar je poveril vodstvo ženski mednarodni misiji.

1. marca leta 1916 je bila mirovna misija v Haagu razpuščena.

Costello svari pred višjimi stroški

Demokratski kongresnik Costello iz Californije je rekel v kongresu, da bo imela Vultee Aircraft Company 250 milijonov več stroškov, ker je svojim delavcem povišala plače.

Neoziraje se na to, se pa njena običajna produkcija ne bo povečala niti za en aeroplan.

Po mnenju Costella je to povišanje plače prvi korak k inflaciji. Komaj je bila podpisana pogodba pri Vultee, so se oglasili delavci po drugih zra-

koplovnih tovarnah in zahtevajo višje plače.

Letalsko industrijo ogrožajo štrajki, vsled katerih je v nevarnosti ves narodno-obrambni program.

Tudi Republic Steel bo povečala tovarne

Republic Steel Corporation bo sledila vzgledu Bethlehem Steel in bo povečala svoje tovarne Na ta način ji bo mogoče povečati letno produkcijo jekla za 50 tisoč ton.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation),
Frank Sakser, President; J. Lupsha, Sec. — Place of business of the
corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET,
NEW YORK, N. Y.

47th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$6.—. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—;
za četrt leta \$1.50.—. Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.
Za inozemstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

PREOBILICA IN POMANJKANJE

Bivši ameriški predsednik Herbert Hoover je že pred meseci opozoril javnost na dejstvo, da je v Ameriki velika preobilica važnih živil, dočim je na evropskem kontinentu v tem pogledu veliko pomanjkanje. Če bi evropske vlade ne ohranjale življenskih potrebščin, bi že tekočo zimo izbruhnila v Evropi lakota.

Na tem mestu se ne bomo pečali z vprašanjem, če je blokada upravičena ali ne. Herbert Hoover načeluje akciji, čije namen je pomagati vsled vojne prizadetemu evropskemu prebivalstvu. Glede načina te pomoči se mnenja zelo razlikujejo. Zdi se, da uradni Washington povsem soglaša z angleškim naziranjem, da je dosledna izvedba blokade absolutno potrebna za končni vojaški uspeh.

V Evropi je pomanjkanje (niti v Angliji ni nobene izobilice), dočim v Združenih državah, v Kanadi in Argentini ne vedo, kam bi z ogromnimi zalozami.

Zaeno z Avstralijo je treba te dežele smatrati za žitnico ostalega sveta.

Letošnji ameriški pridelek pšenice bo znašal 800 milijonov bušljev. Če bo doma porabljenih 700 milijonov bušljev, bo 100 milijonov bušljev pripravljenih za izvoz. Ker je kakšnih 100 milijonov bušljev pšenice še od prej ostalo, bo znašala preobilica 200 milijonov bušljev. Ta množina zaenkrat še ne bo ogrozila kontrolnega sistema poljedelskega departementa, vprašanje je pa, kam bo Amerika z žitom, če se bo vojna vlekla še nekaj let.

V znatno bolj neugodnem položaju je Kanada, čije denarni oziroma kreditni sistem je vsled ogromnih stroškov za oboroževanje že zdaj resno ogrožen. V Kanadi je bila letos tako dobra letina, da bo znašala s starimi zalozami vred preobilica pšenice 750 milijonov bušljev. Ker more Kanada v najugodnejšem slučaju eksportirati komaj 200 milijonov bušljev, bo v hudi zagati, če se ji ne posreči dobiti novih tržišč.

Ker je kanadska vlada prejšnjo pomlad napačno presojala mednarodni položaj, se ji ni zdelo potrebno opozoriti farmerje, da bi manj posejali. Prihodnje leto bo pa vsekar primorana uvesti nekakšno kontrolo, kajti kanadski vladi manjka denarnih sredstev za nakupičenje nadaljnjih zaloz pšenice.

Tudi v Argentini ni dosti bolje. Tam sicer ni preobilice pšenice, zato je pa toliko več koruze in živine.

Edinole nagel konec vojne in zjamčenje novih tržišč, zamore te dežele zaščiti pred resno poljedelsko depresijo. Po desetih mršavih letih ne morejo farmerji teh dežel sami prenašati nadaljnjih bremen. Na pomoč bodo pač morale pri-skočiti vlade in z njimi vred mestni davkoplačevalci.

VELIKA BITKA V PRELAZU

"Naša ofenziva poteka zelo uspešno na celi fronti," je rekel nek visok grški častnik. "Z bajonetnim napadom smo zavzeli zelo močne sovražnikove postojanke. Sovražnik je imel zelo težke izgube. Zaplenili smo tudi tri težke topove."

Nadalje je častnik rekel, da je v teku zelo vroča bitka na strateški važni gori, ki je znana pod imenom "ključ do Tepelenija." Ta kraj se nahaja 18 milj severozapadno od zavzetega Argyrokastrona.

Poročila s fronte tudi naznanjajo, da se vsled ljutih grških napadov Italijani že umikajo iz Tepelenija.

Grki so tudi zavzeli 6000 čevljev visoke višine severozapadno od Pogradeca nedaleč od Ohridskega jezera. S to pridobitvijo bodo mogoče tudi Italijanom odrezali umik proti Elbasanu. Severno od Pogradeca je že v teku vroča bitka.

Razdelitev nabornikov

Lokalne naborne komisije (boards) razpošiljajo vprašalne pole vsem onim, ki so se registrirali za vojaško izvežbanje v zmislu zakona (Selective Service Act). Vsakdo mora povrniti to polo, potem ko je izpolnil vsa vprašanja, tako da more komisija (board) določiti, da-li naj bo poklican v vojsko ali ne. Treba povrniti to vprašalno polo tekom petih dni.

Rastoče število prostovoljcev ki se pripravljajo za vojaško službo, pa zmanjšuje število onih, ki morajo biti vpoklicani sedaj, v prvi kvoti. Ker zakon omejuje število ljudi, ki smejo biti vpoklicani za vojaške vaje, vsak prostovoljec nadomešča po enega nabornika, ki bil drugače prisilno vpoklican.

Zato bo v prvi skupini vpoklicanih veliko manj nabornikov razun prostovoljcev. Vendarle se hitro razpošiljajo vprašalne pole vsem, ki so se registrirali. In treba te pole povrniti takoj.

Ako je komu težko izpolniti svojo vprašalno polo, naj vprašanje pri lokalnem boardu, kjer se nahaja najbližji Advisory for Registrants organizacija, ki je postavljeno v svrhu pomoči in dati nasveta registrirancem. Tam bo dotičnik dobil vsa potrebna pomoč, pa ni treba potrošiti nikakega denarja za pomoč pri izpolnjevanju vprašalne pole.

Poleg odgovorov na vprašanja vprašanja sme vsakdo, ako hoče, dodati še druge informacije, ako hoče uveljaviti svojo pravico, da naj bo iz tega ali onega zakonitega razloga oproščen od vojaške službe. To se naziva "claim deferment." Ako kdo drugi hoče zahtevati, naj bo kak nabornik oproščen, mora izpolniti posebno tiskovino in jo vposlati lokalnemu "boardu" v roku petih dni, dovoljenih za vpošiljanje vprašalne pole.

Za tem bo vsakdo dobil od lokalnega "boarda" naznanilo, v kak razred je bil on postavljen. Le oni, ki so postavljeni v razred I-A ali I-B, so podvrženi takojšnjemu pozivu za vojaško službo.

Tekom nadaljnjih petih dni po naznanitvi klasifikacije sme dotičnik zaprositi, da se sme prijaviti pri lokalnem boardu. Drugače nima pravice vložiti priziv proti klasifikaciji. Ako vzle temu ni postavljen v drug razred, ni dovolj dodatnih pet dni, da vložiti priziv.

Kadar je kdo vložil priziv proti klasifikaciji, pošlje lokalni "board" vse informacije na prizivno komisijo "appeal board". Ako prizivna komisija odbije priziv, ima dotičnik pet dni časa, da vložiti nadaljnji priziv na samega predsednika Združenih držav. Tak priziv pa je dovoljen le ob nekih pogojih. Prvič, vsaj en član prizivne komisije je bil drugačnega mnenja. Drugič (priziv se mora naslanjati na trditve, da ima dotičnik skrbeti za enega ali več odvisnih ljudi. Tretjič, priziv mora biti le v protest proti temu, da je bil dotičnik postavljen v razred I. ali IV-E, v kateri razred so postavljeni oni, ki nečajo biti vojaki iz razloga vesti, ali morejo služiti za civilno delo.

Inozemci, ki nimajo prvega

PESMARICA

"Glasbene Matice"
Uredil dr. Josip Čerin
Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjižarni Slovenic Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

papirja, bodo postavljeni v razred IV-C. Ako kak inozemec ni bil postavljen v tat nizki razrede, sme se prijaviti pri lokalni komisiji. Drugače se bo smatralo, da mu ni na tem, da je bil postavljen v višji razred, ki utegne biti vpoklican. Tekom vojne je bilo precej inozemcev vpoklicanih v vojsko, ker niso hoteli uveljaviti pravico do nižje kvalifikacije.

Oni pa, ki imajo prvi papir, so ravnotako podvrženi pozivu, kakor da bi bili državljani.

Dolžnost vsakega registranta je, da ostane v dotiki z lokalno komisijo, kamor sme iti za informacije in kjer so vedno na razpolago listine nabornikov. Nihče se ne more opravičiti, češ, da ni dobil naznanila po pošti.

ZASČITA BERLINSKI OTROK PRED ZRAČNIMI NAPADI

Ta vojna je potala totalna vojna. To se pravi, da divja z vsemi sredstvi in povsod. Prebivalstvo v tistih krajih in mestih, kjer so v bližini vojaške naprave, je postalo prav tako, kakor vojaki na fronti, izpostavljeno zračnim napadom. Zato je postala posebno pereča zaščita civilnega prebivalstva. Zlasti težke utegnejo biti posledice zračnih napadov za mladi-

no, ki bi morala biti pohabljena vse življenje, če bi postala žrtev napadov. V Nemčiji so že pred sedanjimi napadi na Berlin skrbeli za prevoz otrok na deželo. Vsak dan je prihajalo nešteto poudb iz dežele, kjer so bili pripravljeni sprejeti berlinske otroke. Zdaj pa je vzela to ntvat država sama v roke. Vsi otroci od 3. do 14. leta bodo poslani na deželo. Ker jih je mnogo na deželi, bodo prišli na vrsto najprej oni, ki v Berlinu nimajo primernih zaklonišč in so slabega zdravja. Vendar pa tega ne delajo prisilno. Staršem je na prosto voljo dano, če hočejo poslati svoje otroke na varno. Če so že odpotni, ji lahko zahtevajo zopet nazaj. Stroške za izselitev je prevzela narodno-socialistična dobrodelnost. Poskrbljeno je, da se bo šolska izobrazba malih Berlinčanov tudi tam na varnem na deželi nemoteno nadaljevala.

Tovarna bo povišala plače

Tovarna Curitss Wright Corporation v Buffalo bo z novim letom vsem svojim delavcem in uslužbencem povišala plače za sedem odstotkov. V tovarni je zaposlenih nad devet tisoč delavcev. Vodstvo pravi, da je to nagrada za pridnost. Vsa angleška in ameriška naročila so bila izvršena pred določenim časom.

Peter Zgaga

Koliko letal ima Nemčija? Tega javnost niti približno ne ve, še manj pa natančno. Vsekakor jih ima nekaj več kakor Anglija.

Anglija se namreč ni dol-gih petnajst let pripravljala na vojno ter se je v splošnem bolj zanesla na vojne ladje kot pa na letala.

Pomisli, da je pa treba, da ima Nemčija vsak dan manj letal, dočim jih ima Anglija vsak dan več. Nemške delavnice jih ne morejo sproti toliko zgraditi, kolikor se jih ne vrne z napadalnih poletov v domovino.

Anglijo preskrbuje z letali Amerika. Ta pomoč bo od dne do dne izdatnejša, in bo napo-

sled napočil dan, ko bodo imeli Anglezji več letal kot jih ima sovražnik. In čedalje več in več.

To računsko razmerje bo slednjič odločilo in odločilo. Nemške izgube bi ne bile tako velike, če bi imela Nemčija dovolj gazolina. Ker ga ji manjka, ga dobi vsak letalec le toliko, kolikor ga potrebuje za polet od doma nad Anglijo in nazaj. Točno na litre mu ga odmerijo.

Ko vrže bombe na angleška mesta, se mora takoj vrniti, in ko pristane na domačih tleh, je porabil motor tudi zadnjo kapljico gazolina.

To Anglezji dobro vedo. Angleški letalci skušajo odrezati nemškemu letalcu povratek v domovino in ga zenejo proti zapadu. Če traja ta gonja le pičle pol ure, je nemško letalo izgubljeno.

V morje bo padlo prej, predno bo moglo pristati na nemških tleh.

Radoveden sem, kako se bo sta Mussolini in Hitler spogledala ob prvem bodočem sestanku.

Menda že vsaj ne bo skušal Mussolini natveziti Hitlerju, da laška armada zaradi slabega vremena ni mogla zmagati na Grškem?

Večkrat razmišljam, če bi ne kazalo sprejeti v slovenski knjižni jezik, nekatere izraze, ki se jih narod dosledno poslužuje, v knjižnem jeziku jih pa ni.

V povestih in romanih pa tudi v vsakdanjih poročilih bemo izraze "pojdi", "pojdim", "pojditje".

Menda ga ni pod božjim soncem Slovenca, niti preprostega, niti izobraženega, ki bi v vsakdanji govorici rekel svojemu tovarišu: — Pojdiva tja! — Pač bo pa rekel: — Pejva tja! "Zdaj pa pojmo!" se reče po slovenski in "zdaj pa pejte!" To je seveda moje skromno mnenje, ki ga nikomur ne vsiljujem.

Mussolini in Hitler sta sklenila, da bo morala to zimo Jugoslavija prekrbovati z živčnem italijansko armado.

Vprašanje je, kako bo Jugoslavija odgovorila na ta sklep, ki se protivi jugoslovanskim nazorom o poštenosti in dolžnostih.

Jugoslavija je v gospodarskem pogledu na dosti boljšem stališču kot pa njena laška soseda.

Kdo ve, če premore Jugoslavija kakšnega državnika, ki bi Mussoliniju in Hitlerju takole odgovoril:

— Mi Jugoslavlani vemo, da Italijanom slabo prede, ne samo v vojni, pač pa tudi v mirnem času. Celot v mirnem času je v Italiji več pomanjkanja kot v katerikoli drugi evropski deželi. Če bomo imeli kaj živil odveč, jih bomo z veseljem odstopili sestrancem, nam laškemu prebivalstvu. Italijanskim vojakom v Albaniji pa ne bomo pošiljali živil. Italijanski vojaki namreč nimajo v Albaniji prav nobenega opravka. Albanski narod jih ni klical tja.

Po desetih dneh bo najkrajši dan. Po enem mesecu se bo že dan podaljšal za petelinji zija.

Se mi zdi, da sem nekaj takega šele prejšnji teden zapisal, v resnici je pa minilo že celo leto izza tistega časa.

Salameško naglo gredo! Kdo ve, kaj bo leto obsorej!

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči
Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA
KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija
v Ameriki . . . Posluje že 47. leto

Članstvo 37,000 Premoženje \$4,500,000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 122.55%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, poštini in nadsolventni podporni organizaciji, KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA, kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogoče in bogate katoliške podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovalnici in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD
351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

ŠE JE ČAS, DA PRAVOČASNO PREJMEJO
VAŠO BOŽIČNO POŠILJATEV, AKO POŠLJETE DAR SVOJCEM V DOMOVINO —

PO KABLU

K svoti, omenjeni v ogasu za pošiljatev dinarjev oz. lir, je treba dodati še posebej \$1.— za pokritje stroškov za kabel. — Denar je izplačan v petih dneh do enega tedna. — Potniški oddetek Slovenic Publishing Company, 216 W. 18th St., New York

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

Vloga kovin v moderni vojni

Angleški imperij in Amerika kontrolirata petin- sedemdeset odstotkov vseh rud, kar jih premore svet. Poleg niklja in aluminija mora Kanada vsako leto dobaviti nad tisoč milijonov funtov raznih kovin. Rudniške družbe pridno sodelujejo z vlado.

V Winnipegu je govoril pred rudniško zbornico province Manitoba George C. Bateman, rudniški nadzornik ter predsednik kanadskega Instituta za majne in metalurgijo.

Svoj govor je začel z besedami:

"Pred dobrim letom smo vsi vedeli, da nas čaka borba, toda takrat ni nihče slutil, da bo borba tako zelo težka. Nihče ni slutil, da bo Nemec podjarmil državo za državo ter pušal za seboj obupane narode. Danes se Anglija takorekoc sama bori proti nemški vojni pošasti. Mi kot del angleškega imperija, trdno zaupamo v zmago angleškega orožja, pri vsem tem pa vemo, da sta za zmago potrebni vse naš pogum in uporaba vseh naših naravnih virov.

"To je v bistvu mehanizirana vojna. Vojna, v kateri se armade ne bore s kovinami, pač pa z kovine. Angleški imperij in Amerika kontrolirata 75 odstotkov vseh rud. Država ki more obdržati to kontrolo in tako dolgo vztrajati, da bo spravila v tek in porabo vse svoje naravne vire, bo zmaga.

"V t-h prizadevanjih igra Kanada zelo izrazito vlogo. Njena mineralna produkcija je segla v zgodovini najvišjo točko. Getovo se spominjate, da je bila kanalu po izbruhu vojne sklenjena pogodba med angleškim ministrom za preskrbo ter kanadskimi proizvajalci bakra, svinca in cinka glede dobave čimvečje toneže. Nekateri posamezni kontrakti so bili tako povečani, da bomo poleg niklja in aluminija dobavili Angliji vsako leto nad tisoč milijonov funtov raznih kovin. Da pa Angliji še bolj vstrečemo ter ji olajšamo velika bremena, ji prodajamo te kovine ceneje kot smo jih prodajali pred vojno.

Nato je Mr. Bateman na dolgo široko razpravljati o rudah in kovinah v splošnem. Dejal je, da nekateri ljudje smatrajo za najvažnejše kožne železo, baker, jeklo, svinco, nikelj, cink in aluminij, kar pa nikakor ni res. Istotako velike važnosti je namreč krom, tungsten in magnezit.

"Kontrola nad produkcijo," je rekel, "je mogoče vršiti na dva načina in iscer: s pomočjo sodelovanja ali pa licenziranja. Podjetniki in tako veliki meri sodelujejo z vlado, da kontrola sploh ni potrebna. En sam slučaj je izvezt, ki ga bom pa pozneje omenil.

"Predvsem moram nekaj sporočiti javnosti, namreč da prihaja od dne do več prošnji, naj bi vlada financirala razne majne ter pomagala lastnikom na rudah bogata ozemlja spraviti na trg podzemeljsko bogastvo. Mogoče bi prišel čas, ko jih bo potrebovala in takrat se bo v tem oziru že vse potrebno ukrenilo. Z ozirom na moje dolgoletne izkušnje in z ozirom na natančno poznavanje razmer bi pa vladi resno svetoval, naj se ne spušča v rudniški biznis. Tudi za tak korak ni namreč zaenkrat še nobene potrebe.

"Vlada ima več uradov, ki pomagajo v vseh ozirih zlatokopom, rudokopom in rudniškim družbam. Sposobni uradniki jim preiskujejo vrednost rude, dajejo jim vsakovrstne

nasvete ter jim sploh gredo v vseh ozirih na roko. To, že vsaj po mojem mnenju, zaenkrat povsem zadostuje.

"Že prej sem rekel, da bom spragovoril še nekaj besed o državni kontroli nad kovinami in rudami. Ena sama kovina je v Kanadi, ki bi jo bilo treba spraviti pod strogo kontrolo, in to je aluminij. Aluminij tako brez potrebe trošimo, da bi res vlada morala poseči vmeš.

"Tobak, vsaj cigarete in nešteto drugih predmetov zavijajo v aluminij in pri tem porabijo toliko te dragocene kovine na leto kot jo je treba za zgradnjo tisoč aeroplanov.

"Zračna sila je prva in nji je treba posvetiti vso pažnjo. Aluminija pa v Kanadi ni dovolj za zračno silo in za zavijanje vsakdanjih potrebščin.

"Vpoštevati je treba seveda, da je v Kanadi dosti podjetij, ki predelujejo aluminij v vsakovrstne zavoje in zavitke. Ta podjetja so investirala velike vsote denarja, vsled česar bi bilo krivično zahtevati od njih opustiti tovarne oziroma jih prilagoditi kakšni drugačni produkciji.

"Zavoji iz aluminija pa niso edina stvar, ki bi se jim morali Kanadčani odpovedati. Nedavno mi je bilo sporočeno iz Anglije, da bodo po odredbi angleškega ministra za preskrbo

NORVEŠKA ZRAČNA SILA V KANADI

Norveškim letalcem pomaga sloviti norveški pilot Bert Balchen, ki je poletel v družbi admiralja Byrda preko Južnega tečaja.

Norveška zračna sila je bila organizirana in sicer na kanadskih tleh. V nji niso samo Norvežani, pač pa protovoljci iz vseh delov sveta. Letalci se pripravljajo na maščevanje. Naciji, ki so zasedli Norveško, bodo imeli nekega dne opravka z njimi.

Izza 1. avgusta je dospelo mnogo pilotov preko New Yorka v Kanado. Prihajali so s posredovanjem kapitana Bernata Balchena, slovitega norveškega letalca, ki je tudi Amerikancem dobro znan. Ko je poletel ameriški raziskovalec, admiral Byrd v Francijo, ga je spremljal Balchen. In v spremstvu Balchena je preletel Byrd Južni tečaj. Balchen je kupoval v Ameriki letala, ko so Nemci zasedli njegovo domovino. V Ameriki je ostal, vedoč, da lahko domovini mnogo več koristi. V New Yorku sta tudi njegova žena in njegov 8 letni sin.

Ko bodo norveški letalci v Kanadi povsem izvežbani in ko se bodo spustili v boj s Hitlerjevimi ljudmi, Balchen ne bo več hodil po newyorških ulicah. Njegovo mesto bo poleg krmila v zraku.

Nekateri zatrjujejo, da Balchen preskrbuje letalce, ki krmarijo v Ameriki napravljena in Angliji namenjena letala, preko morja. Balchen je, to zanika, ampak je dostavil, da bi morala Amerika izdelati več letal in jih hitreje pošiljati v Anglijo.

"Norveška zračna sila je bila prerogena v Kanadi," je rekel Balchen. "Precejšnjemu številu naših pilotov se je posrečilo dospeti v Anglijo, ko je Hitler

kmalu izginile iz angleških trgovin kovinaste kane in skatlje v katerih prodajajo cigarete, sladkorčke, puder in druge take stvari. Na ta način bo dežela prištedila na leto 50 tisoč ton pločevine, porabne za municijske svrhe.

"Zaenkrat v Kanadi še ni treba uvajati takih odredb, toda nihče ne ve, kaj bo prinesla bodočnost.

"Rečem vam, da ne moremo še nadalje trošiti dolarjev za razne luk-uzne predmete, ki smo jih začeli smatrati za vsakdanjo potrebo. Dasi bi bili prav lahko brez njih. Te dolarje lahko porabimo za nakup vojnega materiala. Kamorkoli se ozremo, vidimo vse polno importiranega blaga, brez katerega bi bili prav lahko ali pa dobili domače nadomestilo zanj. Naša prva naloga naj bi bila, preprečiti brezpotrebno trošnjo.

"Mi v Kanadi zaenkrat prav za prav ne vemo, kaj pomeni 'žrtev'. Nekateri se sploh ne zavedajo, da smo v vojni. Pa nismo le v vojni, pač se pa borimo tudi za svoj obstoj. Če hočemo zmagati, moramo postaviti vse na tehtnico. Pred nami so temni meseci; meseci, v katerih bomo videli le malo napredka. Tekom teh dni bo zahtevala od nas domovina čedalje večje žrtve. Ne mislim le žrtve v denarju, pač bomo pa morali žrtvovati naše osebne težnje in našo osebno svobodo. Naše izdatke bomo morali znižati in znižati naš življenjski standard. To bomo morali storiti v zavesti, da se borimo za obstoj; da nam bodo zmago omogočili le največji napor, in da je brez zmage brez vrednosti vse, kar imamo in po čemer stremimo."

podjarmil našo domovino. Norveška vlada, ki je zdaj v Angliji, je v soglasju z angleško vlado sklenila, naj gredo norveški letalci v Kanado, kjer se bodo lahko povsem neovirano izvežbali."

Koliko norveških letalcev je v Kanadi, Balchen ni hotel povedati, pač je pa omenil, da jih je dovolj in da bodo Hitlerju zagrenili marsikatero uro.

"Nekaj zadržani vem, in me o nasprotnem ne bo nihče prepričal," je poudaril Balchen, "da se namreč Norvežani ne bodo nikdar podali nacijem. Mi izven Norveške bomo storili svojo dolžnost, narod v domovini pa svoje vrši. Če mislijo Nemci, da bodo trajno držali Norvežane v suženjstvu, se motijo. Naš dan bo prišel."

Ameriški državljani v kanadski zračni sili

Na 34. letnem zborovanju "Association of Life Insurance Presidents" je izjavil Leonard W. Broekington, član vojnega odbora v kanadskem kabinetu, da je med rekruti, ki se vežbajo v kanadski zračni sili za mehanike, opazovalec in pilote, najmanj sedem odstotkov ameriških državljanov. Natančne števila ni hotel navesti, pač je pa dejal v splošnem:

"Izza meseca maja se je nad 10 tisoč Amerikancev prostovoljno prijavilo za vstop v kanadski armadni zbor. Fantje so večinoma iz Texasa in zapadnih držav. Lahko pa rečem, da jih je iz vsake ameriške države nekaj."

Ker ameriškim prostovolj-

SLAVEN VOJNI LETALEC

Poročnik John I. Kilmartin je bil nedavno odlikovan z redom "Letečega križa." V zračnih bojih nad Anglijo in nad nemškim ozemljem je uničil že 12 nemških aeroplanov.

Kako je pod površino?

Prvi vtis, ki ga dobi tujec na kanadskih tleh, je splošno navdušenje za vojno, kmalu se pa prepriča, da ni vse zlato, kar se sveti. Takoj po izbruhu vojne je bilo razpuščenih šestnajst organizacij. Z ljudmi radikalnega mišljenja Kanada strožje ravna kot pa Anglija.

Ko dospe tujec v Kanado, opazja vsepovsod trdno odločnost kanadskega naroda, da je treba Hitlerja premagati.

V restavracijah, trgovinah, v vlakih na železniških postajah ne razpravljajo ljudje o drugem kot o vojni.

Sam in tam se pa nudi tujem prilika naleteti na koga, ki je drugačnega mnenja kot je večina kanadskega naroda. In če dotičnik tujeu zaupa, se kaj kmalu pokaže precej drugačna slika.

Kanadsko jezdečo policijo poznajo Amerikanci večinoma le iz filmov. Čvrsti fantje v rdečih suknjičih rešujejo pone srečene letalce in zablodele popotnike.

Kanadska jezdeča policija ima pa še vse druge naloge. Posebno sedaj v vojnem času. Njeni člani zatirajo državni sovražno propagando. Priznati jim je treba, da so v tem pogledu pravi mojstri.

Radikalec v Kanadi ne sme upati, da bodo z njim v rokavicami ravnali. Izza izbruha vojne je bilo v Kanadi zatrtih šestnajst organizacij, čijih načela se niso strinjala z načeli kanadske vlade. Zatrtja je bila komunistična stranka in stranka narodnega edinstva (fašistična). Voditelji teh organizacij so v internacijskih kempah.

Vojni časi se razlikujejo od normalnih. Naj bo vlada še tako demokratična, skuša v vojnem času zatreti vse, kar je naperjeno proti demokraciji. Pri tem zatiranju se pa ne poslužuje posebno demokratičnih sredstev.

Kanada je oddaljena tri tisoč milj od vojne fronte. Odredbe proti radikalcem so v Kanadi ostrejšje kakor pa v Angliji. V Kanadi je naprimer komunistem prepovedan, dočim v Angliji ni.

Kako je v Kanadi s svobodo govora?

Takoj po izbruhu vojne so bile izdane "odredbe za obrambo Kanade", po katerih je prepovedano vse, kar bi žalilo kralja, kar bi utegnilo škoditi rekrutaciji, disciplini

cem ni treba prisegati zvestobe an gleškemu kralju, ne izgube ameriškega državljanstva.

Službo bodo vršili v Kanadi, in je dvonmislivo, da bodo kdaj poslani preko morja v Anglijo.

vojaštva, varnosti države in uspešnemu nadaljevanju vojne.

Navidez so te odredbe povsem upravičene, toda tolnačiti jih je treba v najširšem smislu.

Nedavno ustanovljeni kanadski Delavski kongres je pri neki priliki vprašal, čemu so bili internirani nekateri voditelji delavskih uni.

Odgovor je bil, da so kršili odredbe za varnost Kanade. V internacijsko kempo so jih spravili zagrenjeni provincijalni politiki, ki so preletali vsako njihovo besedo in jo obrnili po svoje.

Koliko Kanadčanov je v internacijskih kempah, ni znano. Komunisti pravijo, da je interniranih najmanj 75 njihovih voditeljev. Za tiste, ki se skrivajo, so izdani warranti. Interniranih je tudi precej voditeljev nacijskih in fašističnih organizacij.

Žrtev obrambnih odredb je postal tudi kanadski Francoz Houde, župan Montreala, torej največjega kanadskega mesta. Nasprotoval je 30 dnevnemu draftu ter nagovarjal francoske Kanadčane, naj se ne brigajo zanj. Ko je hotel pri volitvah ponovno kandidirati, mu vlada ni dovolila.

Francoski Kanadčani so župana poslušali. Treba je bilo torej nekoga, ki bi dvignil proti njemu svoj glas. Oglašil se je duhovni vodja kanadskih Francozov, kardinal Villeneuve, in jih pozval, naj se pokore postavli. Njegov poziv je bil močnejši od županovega. Kanadčani so šli na nabor, župan Houde je pa še vedno interniran.

Kanadsko delavstvo je mirno, toda v njem je precej eksplozivnih snovi. Razmah kanadske industrije bo rodil zahteve po višjih mezdah.

Konci meseca oktobra je vprizorilo 700 delavcev v montrealški Vickersovi tovarni sedeo stavko. Vzrok: nezadovoljstvo z mezdami.

O drugih manjših stvarkah poročajo iz Nove Škocije v industriji premoga in jekla. Kanadi bo zmanjkalo izvežbanih delavcev. V nekaterih industrijah jih manjka že zdaj. Kanadsko delavsko politiko bo treba potemtakem preurediti.

Kako bodo odredbe za obrambo dežele porabljene pro-

IZIDE DNE 16. DECEMBRA, 1940 — POŠLJITE NAROČILO ŠE DANES!

SLOVENSKO - AMERIKANSKI

Koledar 1941

ZA LETO

Pestra zbirka kratkih povesti, zanimivih člankov in poljudnih razprav iz zgodovine, zemlje- in narodo-pisja; kratkih zanimivosti iz vseh dob in delov sveta... Informativna knjiga za vsakega rojaka, ki zasleduje svetovne dogodke.

Citajte zanimiv članek:

"O LOVU IN LOVCIH,"

ki ga je spisal Fr. Troha.

Slovenic Publishing Company

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Cena 50c

Vsoto lahko pošljete v znakah po 2 oz. 3 cente, če prebivate v Združenih državah.

Posebna priloga:

Trije zemljevidi v barvah: EVROPA LETA 1914; EVROPA PRED SEDANJO VOJNO; EVROPA L. 1940

NAROČITE GA ŠE DANES

ti delavcem in njihovim zahtevam?

Meseca julija je bil ustanovljen v Kanadi prvi civilni zaščitni odbor (civil protective committee). Zdaj so taki odbori že v vsakem mestu. Člani se vsak teden dvakrat vežbajo v orožju.

Njihova naloga je preprečiti sobotažna dejanja, paziti na agitatorje ter obveščati oblasti, če se kje snuje kakšna sumljiva skupina. V delavskih krogih prevladuje prepričanje, da so člani zaščitnih odborov vedno oboroženi.

Za delavski problem v Kanadi se zanimajo tudi v Washingtonu. Nedavno je obiskal Montreal in nekatera druga kanadska mesta J. Warren Madden, bivši načelnik Delavskega urada. Svoje poročilo je predložil ameriškem delavskemu departamentu.

Prejšnji mesec je montrealška podružnica Civil Liberties Union protestirala pri vladi proti internacijam. V protestu je rečeno med drugim:

"Kanadčanom dan za dnem pripovedujejo, da je vojna, v katero so zapleteni, vojna za demokracijo in svobodo ter proti zatiranju in tiranstvu.

Če natančno pogledamo, je pa v Kanadi tako kot v kakšni totalitarni državi. Tega ali onega državljana kar iznenada zmanjka. Sorodniki toliko časa ne vedo o njem, dokler niso obveščeni, da je v internacijskem taborišču.

"Interniranje državljanov brez procesa, zatiranje političnih strank, razpuščanje organizacij, zatiranje svobode govora, omejevanje pravice do štrajkov—vse to diši po Hitlerjevih metodah."

Kanadčani se v splošnem le malo zanimajo za svoje državljanske svoboščine ter jim ni dosti mar usoda interniranih državljanov.

— Rogovileži so, — pravijo. — Prav se jim godi.

So pa seveda tudi izjeme. Taka izjema je naprimer Doris W. Nielson, edina ženska v kanadskem parlamentu. — Njen mož je farmer v Saskatuehwanu. Politično je neodvisna ter se zavzema izključno le za revne farmerje in za demokracijo.

Ob neki priliki je rekla: — Demokracija je nekaj živega. Če jo vklene v verige in ji ne dovolite razvoja, bo začela veneti. Zvenela bo in umrla.

F. D. Roosevelt in St. Lawrence River načrt

Nedavno se je vršila v Detroitu konferenca glede plovbe po Velikih jezerih in reki St. Lawrence.

Po naročilu predsednika Roosevelta je državni podtajnik A. A. Berle povedal navzočim, da bo ameriški senat čim prej naprosen, naj odobri pogodbo med Združenimi državami in Kanado glede primerne regulacije St. Lawrence reke.

Konferenca je sprejela to naznanilo z velikim zadoščenjem, kajti agitacija za izboljšanje zveze med Velikimi jezери in Atlantikom se vrši že osem in dvajset let, pa ni vsem tem času niti za las napredovala. Nenehoma so se pojavljale nove zapreke, ki so postajale čedalje bolj nepremostljive.

RAD BI IZVEDEL

za mojega bratrance JOSIP PRUSA, doma iz vasi Krmačino, št. 8, pri Metliki. Mislim, da se nahaja nekje v Minnesoti. Rad bi mu kot svojem bratranec in staremu prijatelju pisal in mogoče tudi obiskal v prihodnjem poletju, zatorej, Joe, ako sam čitaš to številko "Glasa Naroda", te prosim, da mi pišeš ter tudi pošlje svoj naslov. — John Pezdirc, Box 331, Noranda, Quebec, Kanada. 12—11,12,13

ROMAN —: Spisal: FRAN GOVEKAR.

14

Končno so se približali cilju. Še par minut je plezal avto vkreber, hrupel in treskal, naposled se je ustavil pred kmetiško hišo ob pobočju. Jedva streljal nad njo je stala grajska razvalina — Grmada. Med šalami in kriki so poskakali z voza, posterna kmetica krčmarica se je prismejljal iz hiše, si otirala roke ob predpasnik in se jim nemo klanjala. Naročali so kave, sirovega masla pa veliko ajdovega kruha. A najprej pojdejo k razgledu na razvalini.

Tribnik je bil tu kakor doma, zato je hitel naprej z gospodično Magdo. Knapič se je pridružil Manici, a Zelenič je korakal zadaj z Olgo.

Slab zabavnik je bil Zelenič. Zanimal se je bolj za rastlinstvo, kamenje in hrošče, nege za dekleta, zato je kmalu popolnoma pozabil Olgo, ki jo je spremljal.

Olgi je bilo čisto prav, saj so ji bile misli pri hčerki in materi a vprašanje: kaj storiti? — se ni dalo odgnati.

Tribnik, Magda in Manica so bili zlezli medtem že na ozidje porušene grajske stolpe. Zmagoslavno so klicali, vreskali in dopovedovali Knapiču in Zeleniču, kako se jim ponuja diven razgled preko doline, vasi, Save, prav tja do Šmarne gore in pa tam na desni preko planjave prav do ljubljanskega gradu. Zvabiti se je dal navzgor le Knapič.

Olga se je izognila razvalini in si poiskala solnčni prostor, kjer je sedla in zamisljena strmela predse. Videla ni ničesar, saj ji je bila duša polna skrbi in kolebanja.

Mahoma je stal Tribnik pred njo.

"Čemu tako otožni, gospodična?" je vprašal, kakor bi se ne bilo med njima nikdar nič zgodilo.

Prisiljeno se je nasmehnila in mu odgovorila z muko: "Človeku res ni vedno na smeh."

"Vam bi moralo biti vedno na smeh," je dejal Tribnik.

"Kraji ste kakor malce otroci — sreča se vam ponuja; samo zgrabite jo!"

"Kje? Odkod?" je zmajala z glavo.

"Ne deajte se nevedne! Mar naj grulim kakor golob — ali naj pesnirim kakor študent, gospodična Olga? Povedal sem vam — dokazal! Samo če hočete —"

"Gospod ravnatelj, jasno sem vam že izrazila svoje mnenje; za take besede sem gluha in nema!"

Vstala je in se ozirala po tovariših, da bi storila konec temu mučnemu prizoru.

"Kakšne besede? Gospodična Olga, jaz poznam svet — vi pa ga ne poznate. Zelo zastareli načeli ste. Moderna doba ima boljše filozofije. Vrnite mi jasni pogoji so danes tudi v ljubezni najboljše jamstvo sreče; ponujam vam vse, če-ar si morete le želeli — povrhu kavalirstvo v vsakem oziru — toda oženim se ne, vsaj zdaj še ne. Zakon v današnji obliki se mi zdi popolnoma nemogoč. Toda ljudje so kakor otroci, ki mačka ne puste na miru, čeprav vedo, da jih bo končno opraskal. Zakoni se baje sklepajo v nebesih, a vsak zakon se izpremeni prej ali pozneje v pekel. Zato se nočem ženiti. — Morda pa se vendarle z vami. Le vezati se ne dam. Gospodična Olga, zagotavljam vas, da se vam ne bo treba kesati. — Jaz nisem Janko —"

Brez odgovora se je Olga pridružila Manici, ki je z vikom in smehom pritekla nazval. Tudi Tribnik se je pridružil ostali družbi, ki se je veselo kramljaje vračala h krčmi.

Kmetica je prinašala na pogrbeno mizo kavo, postavila nanjo struco sirovega masla ter ogromne kose ajdovega kruha. Z velikim tekcom so se lotili vsega, najbolj lačna pa je bila Manica. In šli so se ter se veselo razgovarjali. Le Tribnik je molčal.

"Danes dva meseca pojdem na imenitno poroko," se je končno oglašil tudi bančnik. "Tako že dolgo ni bilo v Ljubljani. Sto svatov! Trideset avtov!"

"Kdo se ženi?" je vprašala Manica.

"Moj prijatelj, tovarnar Janko Stepičnik," je odgovoril Tribnik malomarno. "Saj bi rajši ostal samec, kakor jaz, a priženi — hej, imenitno!"

"A katero vzame?" je vprašal Zelenič.

"Kromarjevo iz Sel — težke milijone bo imela za doto."

"Torej sklepa zopet polna vreča zakon s polno vrečo," je vzdihnila Manica in natopala kos na debelo z maslom namazanega kruha. "Če bi imel človek vsaj stotinko tega bogastva, pa bi bil srečen!" In govorili so o bogatih zakonih.

Olga je slonela kakor kip za mizo in ni mogla izpregovoriti niti besede. Jasno ji je bilo zdaj, da ji je pisal Janko že kot ženin Kromarjeve Elze, da je bilo njegovo pismo materi le hinavščina.

Zdaj, ko je bile brez dvoma izgubljene vse, ji je postalo v duši strašno. Siloma je zadrževala solze, a vsule so se ji po licih. Zapazil jih je Knapič, ki ji je sedel nasproti.

"No, no, kaj pa je, gospodična? Tako ste blede in te solze?" "Ali ti je slabo?" je vpraševala Manica. Vožnje z avtom nisi vajena. Morda zato?"

"Da, da, zato. — Le pustite. Vse mine..." je šepetala Olga in vstala izza mize. "Izprehodim se — takoj bo zopet dobro."

Odšli sta z Manico počasi nizdol hriba in prišli na cesto. "Odkod? — Pozdravljeni!" je klical nekdo.

Ko sta se ozrli, sta videli Rožane, ki se je bližal v kočiji. Povedali sta mu, kje so, in ko je Manica omenila, da je Olgi slabo od nagle vožnje z avtom, je vzkliknil kaplan:

"Nočete rajše z menoj domov, gospodična Tratarjeva?" Takoj je zgrabila priliko in se je odpeljala s prijateljem. Manica pa se je vrnila.

Molče sta se vozila nekaj časa. Zaradi kočijaža nista mogla govoriti.

"Se boli?" se je sklonil k njenemu ušesu.

"Ožeri se! Čez dva meseca!" je odgovorila tiho.

(Nadaljevanje prihodnjaja.)

Razdeljanje v Londonu

Nemški poročevalski urad je izdal tole poročilo o položaju v Londonu:

Nek nevtralni diplomat ki je zapustil London 23. sept. in je zdaj prisel v Ženevo, je izjavil, da v nekaj tednih bombardiranje Londona ne bo več imelo nobenega smisla, če se bodo v tem času nemški letalski napadi nadaljevali z enako srditostjo kot sedaj in kakor je bilo to primer v dnevih njegovega bivanja v Londonu, zapisano v zgodovini, kakor je zapisano uničenje starodavne Kartagine. V zadnjih dneh njegovega bivanja v Londonu — je dejal — niti ni bilo jasno, da je največje gospodarsko središče sveta obsojeno na propad. V Londonu in londo-kij okolici ni niti enega industrijskega okraja več, ki ga ne bi poškodovale nemške bombe. Noben razumen človek ne more več govoriti o normalnem nadaljevanju gospodarskega življenja v Londonu. Gospodarski in trgovski promet, kolikor ga je zdaj Londonu in v njegovih pristaniščih še, služi edinele temu namenu, da se važne surovine, kolikor jih je, prevažajo v notranjino države in da se stroji važnih londonskih tovarn vojne industrije rešijo pred uničenjem. Dezorganizacija londonskega prometa — pravi dalje nevtralni diplomat — so Nemci že dosegli. Preskrbovanje londonskega prebivalstva z življenjskimi potrebščinami je zdaj postalo najkolidnevrše vprašanje oblasti, kajti že na tisoče ljudi, ki bi se jim morala dati hrana, je ostala brez strehe in brez kruha. Čeprav se je londonsko prebivalstvo do zdaj še tako hrabro držalo, njegova morala ne bo mogla ostati na višini zaradi nezadostne priprave Londona na velike nemške letalske napade. Le tisti, ki je vsaj eno noč prebil na kaki postaji londonske podzemne železnice, ima v neki meri pravico soditi o neprijetnostih, ki jih morajo Londončani vsak dan prenašati. Očividno navaja, da je moral tudi sam dvakrat pobegniti na postajo podzemne železnice, ter pravi, da nikdar ne bo pozabil one panike, ki jo je doživel na postaji Waterloo, ko je bil zaradi velikih pretresov, ki so jih povzročile bombe v bližini, prekinjen električni tok.

V nekem drugem primeru se je mudil v predoru podzemne železnice izpod Piccadillyja, ko se je predor nenavadno napolnil z gostim dimom. Zaradi lahkomiselnega vzklika "plin" je med ljudmi nastala strahovita zmešnjava. Kaj je tedaj doživel — pravi očividec — spada med najstrašnejše dogodke v njegovem življenju. In tedaj je, kakor mnogi drugi, sklenil, da bi mnogo rajši doživel karkoli zunaj na prostem, kot pa še enkrat ta pekel v predoru.

O škodi, ki je bila prizadejana Londonu, si prebivalstvo angleške prestolnice ne more ustvariti slike — je poudaril nevtralni diplomat. Industrijski in pristaniški okraji, ki so največ trpeli, so zaprti. Časnikarji velikih evropskih listov si lahko ustvarijo sliko o tem le po pripovedovanju njihovih ameriških tovarišev. Uradna poročila navadno ne vsebujejo nobenih podatkov o škodi, ki je bila prizadejana že pred osmimi dnevi, in po navodilih iz najvišjega mesta, se objavlja samo to, česar ni mogoče več prikriti. V londonski City je moči priti samo še, če dokažete, da stanujete v tem delu mesta, ali če ste tam zaposleni. Od dne 20. septembra 1940 pa navadni zemljani ne morejo obiskovati niti katedrale sv. Pavla, niti angleške banke je izjavil diplomat. Sčasoma se je prebivalstvo navadilo, da čez dan beži v parke, čeprav je to prepovedano. Zaveš, da nemška letala bombardirajo samo gospodarske in vojaške cilje, jim daje več varnosti kot pa podzemna zaklonišča. Če bi bili letalci imeli nalogo uničiti tudi umetniške zgradbe v Londonu, potem danes ne bi bilo več niti zgradbe parlamenta, niti Westminsterke opatijske, pa tudi ne katedrale sv. Pavla.

Nek čuvaj v palači St. James je pripovedoval, kako je neki nemški letalec letel nad trafalgarskim stolpom. Zdelo se mu je, kakor da se letalec namerava spustiti k Whitehallu, ko se je nenadno spustil gleboko z namenom, da preleti poslopje parlamenta. Za tem je opazil, kako je nemško letalo zavilo proti Tenzi, kjer je spustilo svoje bombe na poslopja velike parobrodne družbe.

Ko je bil v tednu od 16. do 21. sept. krajevni poštni promet v Londonu prekinjen, je dvakrat krožila govorica, da je glavno poštno poslopje tudi uničeno.

(Krajevni poštni promet je bil v zadnjih dneh bivanja tega očividca v Londonu pogosto predmet razgovorov v londonskih predmestjih. Ta predmetja so postala zaradi nemškega letalskega napada nedostopna področja. Prav tako večina ljudi iz predmestij ne more več priti v London. Železniško omrežje v predmestjih zlasti pa one proge, ki drže na postajo Waterloo mora biti zelo poškodovano, ker so od osemnajstih železniških prog, ki se stekajo na postaji v Waterloo,

tri popolnoma izpadle iz prometa.

Končno je nevtralni diplomat povedal, da niti on kakor tudi ne noben Londončan ne more podati točnih podatkov o škodi, ki so jo povzročili letalski napadi, kajti nihče razen tistih, ki imajo nujne posle, že več tednov ne zapuste hiše. Londonsko prebivalstvo izve za prizadejano škodo le toliko, kot ves ostali svet, ki se zanaša na poročila agencije Reuter. Če so se napadi na London od tedaj, ko sem odpotoval od tam, podvojili — je izjavil končno nevtralni diplomat — se zdi, da se bo moglo v kratkem o Londonu govoriti samo še kot o mestu, ki v gospodarskem in strateškem oziru ne more opravljati več nobenega dela za angleško obrambo.

PEKEL V DRUŽINI.

V vasi Osudjevu v občini Vojakovem pri Križevcih na Hrvaškem se je zgodila strašna družinska žalost. 58-letni posestnik Anton Prugovič je popaval v svoji zidani sosedom Simonom Rumenjakom, ko je prišel v zidnico njegov 30 letni sin Pavle. S sekuro v roki je hotel sin izsiliti, da odnese vinski most. Oče se je uprl in je nastal prepir, kakor že večkrat doslej. Sosed Rumenjak se je odstranil iz kleti in je šel v vas povedat, da sta se oče in sin spopadla. Od Rumenjaka obveščena o prepiru se je Prugovičeva žena Antonija brž podala v vinograd. Sin je ni pustil v klet in je lahko sanjo skozi vrata videla, da leži mož krvav na tleh. Hitela je v vas po zeta, medtem pa je sin pokril truplo svojega očeta s slam in zažgal klet. Kmetje, ki so prihiteli na pomoč, so se izvlekli truplo iz goreče kleti, izgoreli pa sta že obe nogi do kolena, obe roki in tudi glava je bila tako obžgana, da obraza ni bilo mogoče spoznati. Za pasem je imel pokojnik zaprt nož, kar pričuje, da se oče ni branil z nožem. Na desni strani vrata je bila globoka rana, zadana od sekire. Ubijalecva mati Mara je izpovedala, da se je že dolgo ba'la nesreče. Oče in sin sta se vedno pripravila in pretepala, da je bil v družini pravcati pekel. V veliki meri pa je bil oče sam kriv, ker je že sina od mladih nog navajal k zlobnosti. Sin je izpovedal da mu uboja ni žal, ker se je eden moral umakniti.

ZA TRI DINARJE SEDEM LET JEČE.

Pred sodiščem v Subotici sta stala dva Arnavta: Roman Ivančević in Muhamed Sinanović, ki sta v družbi svojega rojaka Bajrana Vektaševića v Bajmoku vlonila v hišo kmeta Sakača in od njega zahtevala

denar. Ker ga ni imel, sta mu razbila vse pohištvo in razdejala vse onare. Nazadnje sta v eni omari našla cele 3 dinarje, pa sta dobila vsak po 3 leta.

Knjiga kot božični dar

NE ZAMUDITE TE PRILIKE

po izvanredni ceni

The Garden Encyclopedia

1400 STRANI — 750 SLIK

vključno 250 FOTOGRAFIJ

NAPISALI NAJBOLJŠI AMERIŠKI VRTNARSKI VEŠČAKI IN IZDAL

E. L. D. SEYMOUR, B. S. A.

Ena sama knjiga, ki vam nudi vsebine cele vrste vrtnarskih knjig. Ta knjiga je bolj popolna, bolj natančna, bolj razumljiva in bolj uporabljiva, kot katerikoli druga vrtnarska knjiga.

Čudili se boste in veselili boste, ko boste videli, kako natančno vse THE GARDEN ENCYCLOPEDIA ponči o vsaki najmanjši podrobnosti v obdelovanju vrta. Knjiga je bila skrbno sestavljena, tako da ni izpuščeno prav nič, kar je zanimivo in potrebno za vrt. Kar je v knjigi, je bilo vse skrbno preiskušeno, tako da je vse popolno, jasno, priprosto, pa natančno. To je nova vrtnarska priročna knjiga — popolna, praktična, priljudna in lahko razumljiva. Preiskusite jo kar najbolj natančno sami. Priprčili se boste, da boljše vrtnarske knjige ni kot je THE GARDEN ENCYCLOPEDIA.

Cena samo \$4

NAJZANIMIVEJŠA ZGODOVINSKA KNJIGA

THE ILLUSTRATED WORLD HISTORY

1152 Strani — 1000 Fotografij

Ta knjiga obsega 1152 strani in ima okoli 1000 zgodovinskih listin in mnogo zemljevidov. Vsebuje najvažnejše dogodke iz prvih zgodovinskih časov, pa do današnjih dni. — TO JE NAJPOPOLNEJŠA ZGODOVINSKA KNJIGA. (Ta knjiga je posebej tudi zanimiva in koristna za učence v višjih šolah, ker jim v vsakem oziru pomaga pri njihovem učenju.)

ČUDILI SE BOSTE KO BOSTE KNJIGO VIDELI: VEZAVA je v najlepšem imitacijskem usnju.

Pomislite! Samo \$1.50

PRESKRIBITE SI TO KNJIGO ŠE DANES!

The Modern Encyclopedia

KNJIGA VSEBUJE:

22,000 RAZLAG in 1200 SLIK

Najnovejša svetovna ENCYKLOPEDIA, v kateri more vsakdo kakoršnegakoli polkica najti razlago vsake besede spadajoče v njegovo stroko.

KNJIGA VSEBUJE 1334 STRANI in JE OKUSNO V PLATNO VEZANA — SKORO NEVERJETNO JE, DA JE MOGOČE TAKO NAJPOPOLNEJŠO KNJIGO DOBITI ZA TAKO ZMERNO CENO.

CENA SAMO \$2

(Poština plačana.)

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th Street, New York, N.Y.

KNJIGA KOT BOŽIČNI DAR

denar. Ker ga ni imel, sta mu razbila vse pohištvo in razdejala vse onare. Nazadnje sta v eni omari našla cele 3 dinarje, pa sta dobila vsak po 3 leta.

Isnajlovič je napravil še zločin pošilstva. Bil je obsojen na 7 let ječe, njegova dva pajlašeni omari našla cele 3 dinarje, pa sta dobila vsak po 3 leta.

DARILNE POŠILJATVE v JUGOSLAVIJO in ITALIJO

100 DIN. — — — \$ 2.20

200 DIN. — — — \$ 4.00

300 DIN. — — — \$ 5.85

500 DIN. — — — \$ 9.25

1000 DIN. — — — \$18.—

2000 DIN. — — — \$35.—

5000 DIN. — — — \$85.—

50 LIR — — — \$ 2.90

100 LIR — — — \$ 5.—

200 LIR — — — \$ 9.50

300 LIR — — — \$14.—

500 LIR — — — \$22.50

1000 LIR — — — \$44.—

2000 LIR — — — \$87.—

V L I R A H

Ker zaradi položaja v Evropi parniki neravno vozijo, tudi za izplačila denarnih pošiljatev vzame več časa. Zato pa onim, ki žele, da je denar naglo izplačan, priporočamo, da ga pošljejo po C A B L E ORDER, za kar je treba posebej plačati \$1.—.

Vsled razmer v Evropi ni mogoče v Jugoslavijo in Italijo nakazati denarja v DOLARJIH, temveč samo v dinarjih oz. lirah. Isto velja tudi za vse druge evropske države.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th Street, New York

Darilo za PRAZNIKE

RAZVESELITE VAŠEGA PRIJATELJA (ICO) ZA BOŽIČ Z DVOMESEČNO NAROČNINO NA "GLAS NARODA". STANE SAMO \$1.

List skušamo napraviti splošno zanimiv za vse čitatelje. Vemo, da Vaš prijatelj oz. prijateljica, ki še ni naroče(a) na Glas Naroda, bo vesel(a), da ste se spomnili za praznike. Ta ponudba je dana, da se vaš prijatelj oz. prijateljica seznanj s tem slovenskim listom, in bo s časom redno naročen(a).

!ZPOLNITE SPODNJI NAROČILNI LISTEK

Storite to še danes, da bo pravočasno za praznike.

Mi bomo obvestili Vašega prijatelja s primerno božično dopisnico o vašem darilu.

UPRAVNIŠTVO "GLAS NARODA"

216 West 18th Street, New York

Tukaj Vam pošljem \$1.—, za dvamesečno naročnino za:

Ime.....

Naslov.....

List naj pošljemo pričenši z dnem.....

Moje ime in naslov je:.....